

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoCsp/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119366240
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119366240.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: P. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX, T. T., o zaplatenie sumy 795,41,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 13Csp/33/2020-57 zo dňa 05.11.2020 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu (prvý výrok) a žalovanému nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania (druhý výrok).

1.1. Z jeho odôvodnenia vyplýva, že žalobca sa voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 795,41 Eur spolu s úrokom z omeškania 8 % ročne zo sumy 795,41 Eur od 30.04.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalovanú pohľadávku nadobudol žalobca na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 29.04.2019, uzatvorenej s Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176 ako postupcom. Právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 09.05.2011, na základe ktorej poskytol žalovanému finančné prostriedky. Podmienky čerpania, splácania a podmienky pri neplnení zmluvných povinností boli upravené v samotnej zmluve a Obchodných podmienkach. Žalovaný porušil svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, keď v stanovených termínoch splátky neplnil. Čerpal peňažné prostriedky vo výške 1.797,35 Eur a uhradil celkom 1.001,94 Eur.

1.2. Súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania považoval za preukázané, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. a žalovaný uzatvorili úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového úveru s úverovým rámcom 300,- Eur so 60 mesačnými splátkami po 11,50 Eur s dohodnutou ročnou úrokovou sadzbou 36% a priemernou hodnotou RPMN 36,49%; žalovaný sa zaviazal uhradiť mu celkom 677,40 Eur, avšak dňa 27.09.2016 vyzval žalovaného na zaplatenie celého čerpaného úveru vo výške 1.448,43 Eur.

1.3. Súd prvej inštancie, vychádzajúc z ustanovení §2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“ alebo „zákon o spotrebiteľských úveroch“), §40 ods. 1, §52 ods. 1,2, §53 ods. 9, §54a, §100 ods. 1, §107 ods. 1,2, §451 a nasl. a §565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo aj „OZ“) konštatoval, že veriteľ v úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX vnútil žalovanému ako spotrebiteľovi aj iný úkon než ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu. Z Obchodných podmienok, ktoré neboli žalovaným samostatne podpísané, vyplýva, že zmluvné strany sa popri úverovej zmluve dohodli

aj na uzatvorenie zmluvy o RÚ I. (revolvingovom úvere I.), ktorá sa stáva platnou podpisom úverovej zmluvy a účinnou okamihom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom ÚK (úverovej karty). V Obchodných podmienkach bol uvedený úverový rámec vo výške 497,91 Eur. Dojednanie o tom, že spoločnosť a klient podpisom zmluvy zároveň uzatvárajú aj záväzkový vzťah podľa Hlavy 8 Úverových podmienok, zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I., zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II., nepovažoval súd prvej inštancie za platné uzatvorenie zmluvy o akomkoľvek spotrebiteľskom úvere.

1.4. Z oznámenia o postúpení pohľadávky mal súd prvej inštancie za preukázané, že právny predchodca žalobcu postúpil svoju pohľadávku, vzniknutú zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorá mala byť neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, uzatvorenej dňa 09.05.2011. Súd prvej inštancie uzavrel, že v prejednávanej veci sa nejedná o pohľadávku z predloženej úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, ale zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej platné uzatvorenie z hľadiska vôle žalovaného vstúpiť do takéhoto zmluvného vzťahu ako aj z hľadiska formy a obligatórnych náležitostí v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal. Žalovaný nesporne čerpal revolvingový úver vo výške 1.797,98 Eur bez písomnej zmluvy, v ktorej by bol záväzkový vzťah individualizovaný, a preto zmluvu o revolvingovom úvere posúdil v zmysle §40 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako neplatnú.

1.5 Okresný súd uzavrel, že pri neplatnej zmluve sú si strany povinné vydať všetko, čo na základe takejto zmluvy získali, titulom bezdôvodného obohatenia. Keďže žalovaný naposledy čerpal finančné prostriedky dňa 25.03.2016 a žalobca doručil žalobu súdu prvej inštancie dňa 05.09.2020, teda po uplynutí subjektívnej (§107 ods. 1 OZ) aj objektívnej premlčacej doby (§107 ods. 2 OZ), okresný súd žalobu pre premlčanie nároku zamietol.

1.6. O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle §262 ods. 1 a §255 v spojení s čl. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a keďže úspešnému žalovanému žiadne trovy nevznikli, súd mu nárok na ich náhradu nepriznal.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a navrhol ho zmeniť a žalobe vyhovieť, prípadne zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

2.1. Súd prvej inštancie rozhodol bez nariadenia pojednávania; ak žalovaný nespochybnil tvrdenia žalobcu a skutkové tvrdenia neboli sporné, súd mal žalobe vyhovieť bez nariadenia pojednávania v zmysle §297 písm. b) C.s.p.; rozhodnutie okresného súdu je potom nesprávne, resp. vychádza z nesprávneho procesného postupu. Nie je možné vo veci rozhodnúť a žalobu zamietnuť bez toho, aby súd nenariadil vo veci pojednávanie, na ktorom by bolo možné doplniť dokazovanie stranami sporu.

2.2. Okresný súd v zmysle §171 ods. 1 a §181 ods. 2 C.s.p. nevyslovil svoje predbežné právne posúdenie veci, neprezentoval pred stranami žiadnu skutočnosť ako spornú, čím nevytvoril priestor na doplnenie dôkazov. Poukázal na rozhodnutia odvolacích súdov v Slovenskej republike.

2.3. Zmluva o revolvingovom úvere bola uzatvorená platne; v zmysle ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch nespôsobuje absencia náležitostí zmluvy jej absolútnu neplatnosť, ale len bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Okresný súd neprípustne sám a v rozpore s konaním žalovaného rozporoval jeho vôľu pri podpise zmluvy.

2.4. Ustanovenie §54a OZ, ktoré sa viaže výlučne na spotrebiteľské vzťahy, okresný súd aplikoval neprípustne, pretože v prípade, ak prijatie plnenia jednej strany zakladá nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia druhej strane, vzájomný vzťah medzi týmito stranami nemôže byť posúdený ako spotrebiteľský, pretože medzi nimi neexistuje žiadny zmluvný základ. Akákoľvek osoba sa v postavení spotrebiteľa bez zmluvného základu bezdôvodne obohatiť nemôže.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom §380 ods. 1, 2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle §385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle §387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1,2 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Po preskúmaní podstatných odvolacích námietok žalobcu, ako aj predchádzajúceho konania spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie, odvolací súd konštatuje, že skutkové a právne závery okresného súdu sú vo vzťahu k zamietnutiu žaloby správne, odvolací súd sa s nimi stotožňuje a v zmysle §387 ods. 2 C.s.p. na ne v plnom rozsahu odkazuje.

7. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že právny predchodca žalobcu dňa 09.05.2011 a žalovaný dňa 17.05.2011 podpísali úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX o poskytnutí úveru vo výške 300Eur s ročnou úrokovou sadzbou 36%, RPMN od 44,6% do 47,1% a priemernou hodnotou RPMN 26,49%, ktorý pri celkových nákladoch spotrebiteľa 377,40 Eur sa žalovaný zaviazal splatiť v 60 splátkach po 11,50Eur poštovými poukážkami, najneskôr do 60 mesiacov po poskytnutí úveru do 15. dňa v poslednom mesiaci v celkovej výške 677,40Eur. V úverových zmluvných podmienkach v Hlave 8 je uvedené, že zmluvné strany sa dohodli aj na uzatvorení zmluvy o revolvingovom úvere s úverovým rámcom 497,91Eur. Z oznámenia o postúpení pohľadávky vyplýva, že právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku, vyplývajúcu zo zmluvy o revolvingovom úvere. Okresný súd vyhodnotil zmluvu o revolvingovom úvere ako uzatvorenú neplatne; pri neplatnej zmluve sú si strany povinné vydať všetko, čo na základe nej získali, titulom bezdôvodného obohatenia; v zmysle §54a v spojení s §107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka okresný súd žalobu, doručенú na súd po uplynutí premlčacej doby zamietol odvolaním napadnutým rozsudkom.

8. Žalobca namietal v odvolaní v prvom rade postup okresného súdu, ktorý bez nariadenia pojednávania mal žalobe vyhovieť, keďže žalovaný tvrdenia žalobcu nepoprel a teda skutkové tvrdenia nezospornil. Odvolací súd nesúhlasí s uvedeným názorom, pretože je potrebné rozlišovať medzi skutkovými tvrdeniami a právnym posúdením. Aj v prípade nesporných skutkových tvrdení žalobcu môže právne posúdenie veci vyústiť do rozhodnutia, ktoré bude v jeho neprospech, pretože až na základe právneho posúdenia veci môže súd dospieť k záveru, či žaloba bola alebo nebola dôvodná, a teda samotné nesporné tvrdenia strany nepostačujú na to, aby bolo možné žalobe bez ďalšieho vyhovieť.

8.1. V posudzovanej veci žalobca v žalobe poukázal na zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 09.05.2011, ktorú k žalobe doložil, konkretizoval výšku žalovaným čerpaných prostriedkov, výšku vykonaných úhrad, ako aj výšku uplatňovanej sumy; k žalobe priložil aj zmluvu o postúpení pohľadávok, uzatvorenú medzi postupcom - spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. a žalobcom ako postupníkom a prílohu k tejto zmluve, z ktorej vyplýva, že žalovaná pohľadávka vznikla na základe zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, a teda zmluvy o revolvingovom úvere, začlenenej do obchodných podmienok k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX. K právnym záverom v odvolaní napadnutom rozhodnutí dospel súd prvej inštancie jednak po preskúmaní skutkových tvrdení žalobcu a ním predložených listinných dôkazov, ale aj na základe ex offo súdnej kontroly spotrebiteľskej zmluvy.

8.2. Odvolací súd zastáva názor, že zo žaloby a jej príloh vyplývajú relevantné skutočnosti, odôvodňujúce vyslovený záver súdu prvej inštancie, a to bez potreby ďalších skutkových tvrdení (v zmysle §150 ods. 2 C.s.p.), pretože ani tieto by neboli spôsobilé privodiť iné, pre žalobcu priaznivejšie, rozhodnutie, keďže právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku z neplatnej zmluvy o revolvingovom úvere.

9. Námietka žalobcu v odvolaní, že zmluva o revolvingovom úvere bola uzatvorená platne, neobstojí. V zmysle ustanovenia §40 ods. 1 Občianskeho zákonníka je neplatný právny úkon, ktorý nebol urobený vo forme, vyžadovanej zákonom alebo dohodou účastníkov; formu je potrebné dodržať pri esenciálnych náležitostiach právneho úkonu. Zmluva o revolvingovom úvere v prejednávacom prípade bola začlenená do obchodných podmienok spotrebiteľskej zmluvy, ktoré neboli zmluvnými stranami osobitne dojednané a podpísané, preto nemohlo dôjsť k platnému písomnému uzatvoreniu zmluvy. V takomto právnom úkone zároveň absentuje aj ďalšia podstatná náležitosť, a to slobodná a vážna vôľa spotrebiteľa vstúpiť do takéhoto záväzkového vzťahu. Súd prvej inštancie preto správne konštatoval, že postup veriteľa pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere je neakceptovateľný a takto uzatvorená zmluva je neplatná. Z uvedeného potom vyplýva, že právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku z neplatnej zmluvy o revolvingovom úvere.

10. Aj ďalšia odvolacia námietka žalobcu je nedôvodná. Premlčanie je uplynutie času, ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo; premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia; dĺžku premlčacej doby určuje zákon, nemožno ju zmeniť ani dohodou strán; jej uplynutím dochádza k právnym účinkom

premlčania; premlčané právo súd nemôže priznať; premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, t.j. súd prihliada na premlčanie v takýchto prípadoch ex offio (§54a OZ).

10.1. Občiansky zákonník v §451 ods. 1, 2 ustanovuje, že kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, musí obohatenie vydať s tým, že bezdôvodným obohatením je aj majetkový prospech, získaný plnením z neplatného právneho úkonu.

10.2. Za spory o nárokoch so spotrebiteľskej zmluvy je potrebné považovať aj nároky z bezdôvodného obohatenia; súd prvej inštancie preto v danej veci správne aplikoval ustanovenie §54a Občianskeho zákonníka. Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčuje v subjektívnej dvojročnej a objektívnej trojročnej lehote. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že tak subjektívna ako aj objektívna premlčacia doba začali plynúť najneskôr po poslednom čerpaní finančných prostriedkov žalovaným dňa 25.03.2016; premlčacia doba začala plynúť dňa 26.03.2016, subjektívna premlčacia doba uplynula dňa 26.03.2018, objektívna dňa 26.03.2019; žaloba bola podaná na okresný súd dňa 05.09.2020, teda po uplynutí premlčacej doby na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia.

10.3. Odvolacieho súdu je z jeho činnosti známe, že na Ústavnom súde Slovenskej republiky bol podaný návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky, a to z dôvodu nesúlady ustanovenia §54a Občianskeho zákonníka s ustanoveniami čl. 47 ods. 3, čl. 46 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky; konajúci senát odvolacieho súdu v jednej prejednávanej veci konanie z tohto dôvodu prerušil. Keďže „v teórii ústavného práva i v slovenskom ústavnom systéme sa uplatňuje tzv. prezumpcia ústavnosti právnych noriem, čo znamená, že na účinnú právnu normu sa orgán ju aplikujúci musí pozeráť ako na súladnú s ústavou dovtedy, kým ústavný súd predpísaným spôsobom nevysloví jej neústavnosť; v zmysle ustálenej súdnej praxe ústavného súdu postup súdu v súlade s platným a účinným zákonom nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv“ (porovnaj napríklad uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 74/2019 zo dňa 07.02.2019), senát odvolacieho súdu takéto prerušenie konania už v súčasnosti považuje za vybočenie pri svojej rozhodovacej činnosti.

11. Na základe vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho v zmysle §387 ods. 1,2 C.s.p. potvrdil. Odvolací súd akcentuje, že pri uzatváraní zmluvy mal právny predchodca žalobcu postavenie dodávateľa a žalovaný postavenie spotrebiteľa v zmysle §52 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka, preto sa okresný súd v procesnom postupe správne riadil ustanoveniami Civilného sporového poriadku, upravujúcimi spotrebiteľské spory a tiež z úradnej povinnosti prihliadal na premlčanie nároku žalobcu v zmysle §54a Občianskeho zákonníka.

12. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia §396 ods. 1 v spojení s §255 ods. 1 C.s.p. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania, z obsahu spisu však vyplýva, že mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli. Preto krajský súd žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).